

Förenklingsförslag: Regenerativ betesdrift/året runt bete - förändrat aktivitetskrav

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

Inom EU:s stöd och ersättningar finns aktivitetskrav för direktstöd, framförallt gårdsstödet, som årligen behöver uppfyllas för att ge rätt till stöd. Aktivitetskravet gäller för all mark som redovisas i SAM-ansökan och innebär att marken ska ha odlats, betats, slagits av, jordbearbetats eller putsats senast den 31 oktober varje år. Även miljöersättningar för betesmarker, vällersättning, kompensationsstöd samt ekologisk produktion har krav på att skötas genom aktiv jordbruksverksamhet.

Med förändrat klimat och med ett ökat intresse för regenerativ betesdrift kan aktivitet på jordbruksmark ske även efter den 31 oktober.

Varför är det ett problem?

Om aktivitetskravet inte är uppfyllt den 31 oktober kan det innebära att marken underkänns som jordbruksmark och därför inte klassas som stödberättigad.

Hur omfattande är problemet?

Denna typ av djurhållning är just nu ganska ovanlig men ökar för djurslagen nöt och får. Ett förändrat klimat kan innebära att fler företag vill använda åretruntbete.

Vad är målet?

Regelverken behöver därför anpassas för att möjliggöra skötsel av markerna året runt. Ett anpassat aktivitetskrav inklusive modell för skötselplan för åretruntbete är framtaget och i drift i CAP 2023.

Förslag på aktivitetskrav: Aktivitetskravet för gårdsstödsberättigad mark ska anses uppfyllt om det finns en betesplan som visar när skiftet ska betas även om det inträffar efter 31 oktober.

Förslag på lösning

En lösning är att förändra perioden för när aktivitet ska ha skett på jordbruksmark till att omfatta hela kalenderåret.

Alternativ lösning

En alternativ lösning är att för marker där aktivitetskravet inte är uppfyllt ska det senast den 31 oktober finnas en plan för hur marken ska skötas under vintermånaderna. Planen ska säkerställa att marken används som jordbruksmark under kalenderåret. Vinteraktiviteten på marken innebär både bete och jordbearbetning genom upptrampning av mark, vilket är en del av skötselmetoden för regenerativ betesdrift.

Ett annat alternativ är att tydligt definiera vad som ska klassas som regenerativt lantbruk och för dessa förändra aktivitetskravet.

Motstridiga intressen

Aktivitetskravet har sitt ursprung i att stöd och ersättningar ska lämnas till aktiva jordbrukare samt att säkerställa att jordbruksmark inte övergår till mark som inte är brukningsbar. En mer extensiv skötsel kan bli svår att motivera.

Den alternativa lösningen som innebär att företagen upprättar en skötselplan för perioden efter 31 oktober innebär ökad administrativ börda.

Alternativet att definiera vad som ska klassas som regenerativt lantbruk och för dessa förändra aktivitetskravet kräver någon typ av klassificering eller certifiering. Detta för att tydliggöra vilka som kan använda sig av ett förändrat aktivitetskrav för att uppfylla stödvillkoren. Då konceptet med regenerativt lantbruk innebär att åtgärder och aktiviteter anpassas till platsbundna förutsättningar är en enhetlig definition svår att utforma. En skarp definition kan innebära att vissa företag exkluderas då det regenerativa lantbruket är mångfacetterat och åtgärder är starkt kopplade till markernas förutsättningar. Detta alternativ bedöms därför som minst lämpligt.

Nollalternativ

Om regelverket med aktivitetskrav inte förändras för företagare med åretruntbete kommer detta att försvåra och därmed begränsa antalet företagare som vill utveckla denna driftsform.

Regelverk

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd. (SJVFS 2018:40). §9.

Kontaktperson

Hushållningssällskapet Halland, Växa och LRF
Telefon: 035-465 00

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

